

Άρειος Πάγος 448/1971,

Πηγή: Ποιν. Χρ. Τόμ. ΚΑ' 1971 σελ. 842

Περίληψη: "Έννοια και κριτήρια αμελείας. - Ορθώς και ητιολογημένως κατεδικάσθη ο αναιρεσείων, όστις έθεσε εν λειτουργία εις το εργοστάσιόν του τμήμα κατασκευής αφρώδους ελαστικού εκπέμποντος βλαβερούς διά τους πνεύμονας ατμούς, χωρίς να μεριμνήση διά την τοποθέτησιν τεχνικών μέσων εξαλειφόντων τους ως άνω κινδύνους, ούτω δε προукάλεσε εις εργαζόμενους παρ' αυτώ αναπνευστικάς βλάβας.

- Εκτίθενται πλήρως εν τη αποφάσει τα στοιχεία της μη καταβολής της προσηκούσης προσοχής ως και η δυνατότης προβλέψεως του αποτελέσματος".

Απόφαση Δικαστηρίου

Προεδρεύων ο αντιπρόεδρος κ. Κ. ΠΑΥΛΙΔΗΣ

Εισηγητής ο αρεοπαγίτης Α. ΒΕΝΙΕΡΗΣ

Δικηγόροι: Ι. Κότσιρας, Β. Μπάμιας

Επειδή εκ των διατάξεων των άρθρ. 314 και 28 Π.Κ. σαφώς προκύπτει ότι διά την θεμελίωσιν του εγκλήματος της σωματικής βλάβης εξ αμελείας απαιτείται αφ' ενός μεν να μην κατέβαλεν ο δράστης την κατ' αντικειμενικήν κρίσιν απαιτούμενην προσοχήν, ην πας μετρίως, συνेतός και ευσυνειδητός άνθρωπος ώφειλε να καταβάλη υπό τας αυτάς πραγματικάς περιστάσεις, επί τη βάσει νομικών κανόνων, κρατουσών εν ταις συναλλαγαίς συνηθειών και της κοινής κατά την συνήθη των πραγμάτων πείρας και της λογικής, αφ' ετέρου δε να ηδύνατο βάσει των συντρεξασών περιστάσεων και των προσωπικών ιδιοτήτων του να προΐδη και αποφύγη το παραχθέν αξιόποινον αποτέλεσμα. Κατά δε την σαφή έννοιαν του μνησθέντος άρθρου 28 Π.Κ., εν επελεύσει του εγκληματικού αποτελέσματος εκ της συμπτώσεως αμελείας πολλών, έκαστος ευθύνεται διά την ιδίαν αυτού αμέλειαν, κρινομένην αυτοτελώς και ανεξαρτήτως της συντρεχούσης αμελείας του ετέρου.

Εξ άλλου υφίσταται έλλειψις της κατά το άρθρ. 117 του Συντάγματος και 130 Κ.Π.Δ. ειδικής και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας της αποφάσεως, ήτις συνιστά λόγον αναιρέσεως κατ' άθρ. 510 § 1 εδ. Δ' Κ.Π.Δ., όταν εν τη αποφάσει δεν εκτίθενται τα πραγματικά περιστατικά εξ ων συνήγαγε το εκδόν ταύτην δικαστήριον την ύπαρξιν των εξ υποκειμένου και αντικειμένου στοιχείων του εγκλήματος, αι αποδείξεις εξ ων επείσθη περί τούτων, ως και οι νομικοί λόγοι βάσει των οποίων έκρινεν ότι υπάγονται τα αποδειχθέντα περιστατικά εις την εφαρμοσθείσαν ποινικήν διάταξιν.

Επειδή εν προκειμένω, το δικάσαν Εφετείον, καθ' α προκύπτει εκ της προσβαλλομένης αποφάσεως, εκήρυξεν ένοχον τον αναιρεσειόντα σωματικών βλαβών εξ αμελείας, φερομένων ως τελεσθεισών εν Θεσ/νίκη από του Ιουλίου 1967 μέχρι της 20/6/1968, κατ' εφαρμογήν των διατάξεων των άρθρ. 314 εδ. α', 315 § 1 εδ. β' και 28 του Π.Κ. (και 94 § 2), δεχθέν κατ' ανέλεγκτον εκτίμησιν των πραγμάτων, ως δείκνυται εκ του αιτιολογικού της αποφάσεως, εν συνδυασμώ προς το διατακτικόν, ότι ούτος εκμεταλλευόμενος εργοστάσιον κατασκευής πλαστικών ειδών, κείμενον εντός της πόλεως Θεσ/νίκης, από του μηνός Ιουλίου 1967 έθεσεν εν λειτουργία τμήμα κατασκευής αφρώδους ελαστικού, άνευ αδείας της αρμοδίας αρχής. Ότι η λειτουργία του άνω τμήματος του εργοστασίου ενένετο δοκιμαστικώς από του μηνός Ιουλίου 1967, βραδύτερον δε ετέθη τούτο εν πλήρει λειτουργία. Ότι αμέσως σχεδόν άμα τη ενάρξει της δοκιμαστικής λειτουργίας του ηγέρθησαν παράπονα υπό των περιοίκων και των εργαζομένων, διότι απεδόθησαν εις την λειτουργίαν του εν λόγω τμήματος παθήσεις του αναπνευστικού συστήματος αλλεργικής μορφής, εξ ων προσεβλήθησαν πολλοί. Ότι επηκολούθησαν επανειλημμένοι διακοπαί της λειτουργίας του τμήματος τούτου εκ μέρους των αρμοδίων αρχών, ως και αλληπάλληλοι έλεγχοι της λειτουργίας του εργοστασίου από υγειονομικής πλευράς. Ότι εκ τούτων προέκυψεν ότι διά την παραγωγήν του αφρώδους ελαστικού εχρησιμοποιείτο ως πρώτη ύλη ουσία, κατά την διάσπασιν της οποίας παρήγοντο ατμοί χημικής ουσίας λίαν τοξικής και δη διΐσοκυανικού τουλουολίου (Τ.Δ.Ι.), ης η περιεκτικότης κατά 0,02 επί ενός εκατομμυρίου μερών θεωρείται εις το όριον, ούτινος η υπέρβασις θέτει εν κινδύνω την ζωήν και υγείαν των ανθρώπων, διότι εκ της εισπνοής των ατμών της τοξικής ταύτης ουσίας προκαλούνται αι νόσοι βρογχίτις, ρινίτις, φαρυγγίτις και γενικώς ερεθισμός και φλεγμονή του αναπνευστικού συστήματος, εις βαρείας δε περιπτώσεις δύσπνοια και τυπικόν άσθμα, κυάνωσις και πνευμονικόν οίδημα. Ότι πράγματι υπό των αναφερομένων συγκεκριμένων νοσημάτων προσεβλήθησαν οι Γ.Κ. κλπ. Ότι η ίδια τοξική ουσία (Τ.Δ.Ι.) δύναται να υποστή υδράλυσιν, ήτοι διάσπασιν εις μόρια (ιόντα), με αποτέλεσμα να καταστή ακίνδυνος. Ότι εκ των ενεργηθεισών καταμετρήσεων δι' ειδικών οργάνων παρά των μνημονευομένων επιστημόνων διεπιστώθη ύπαρξις Τ.Δ.Ι. μετά 8' λειτουργίαν του εργοστασίου πλησίον του μηχανήματος δι' ου επιτυγχάνεται η θερμική διάσπασις

της πρώτης ύλης και εις τον απαγωγόν σωλήνα των αερίων, τον εξερχόμενον εκ της οροφής του εργοστασίου, εις ποσοστόν 0,05 επί 1.000.000 μερών, αφού μάλιστα είχε προηγηθή καθ' υπόδειξιν παρ' ειδικού επιστήμονος, την 28/6/1968 η αλλαγή ηθμών (ήτοι φίλτρου) και η τοποθέτησις πλυντηρίδων (συσκευή απορροφήσεως των αερίων), ίνα διοχετεύωνται δι' αυτών οι ατμοί του Τ.Δ.Ι. και υφίστανται υδρόλυσιν και ότι προ της λήψεως των ως άνω μέτρων την 28/6/1968, η εκ των ατμών του Τ.Δ.Ι. μόλυνσις του αέρος ήτο μεγαλυτέρα. Ότι ο αναιρεσείων, καιτοι εγνώριζεν (επίσης) την τοξικότητα της ως ειρηται ουσίας, αφού κατ' επανάληψιν εγένετο έλεγχος του εργοστασίου και εκλείσθη τούτο, δεν κατέβαλε την ην ώφειλεν και ηδύνατο να καταβάλη προσοχήν, μη προϊδών το επελθόν αξιόποινον αποτέλεσμα, και έθεσεν εν λειτουργία επικίνδυνον εργοστάσιον εις ακατάλληλον οίκημα εντός της πόλεως, άνευ αδείας λειτουργίας της αρμοδίας αρχής, δεν εμερίμνησε δε όπως τη υποδείξει ειδικών επιστημόνων τοποθετηθώσιν ηθμοί, οίτινες ν' αντικαθίστανται συχνάκις, πλυντηρίδες ή άλλα τεχνικά μέσα προς εξάλειψιν των κινδύνων εκ της άνω ουσίας, ούτω δε εκ της διοχετεύσεως των ατμών των Τ.Δ.Ι., έστω και εις απειροελάχιστον ποσότητα, προϋκάλεσεν εις τα αναφερόμενα προηγουμένως πρόσωπα, εργαζόμενα εν τω εργοστασίω και περιοίκους, παθήσεις του αναπνευστικού των συστήματος αλλεργικής φύσεως (κατά το από του μηνός Ιουλίου 1967 μέχρι της 20/6/1967 χρονικόν διάστημα). Διά να καταλήξη δε το Εφετείον εις την περί ενοχής του αναιρεσειόντος κρίσιν του ανέφερον τα κατά την ακροαματικήν ενώπιόν του διαδικασίαν συλλεγέντα αποδεικτικά στοιχεία και τα εξ ων έκρινεν ότι προέκυψαν τα δεκτά γενόμενα περιστατικά, τας κατά την πράξιν αντικειμενικάς περιστάσεις και τας προσωπικάς συνθήκας και ιδιότητας του αναιρεσειόντος, εκ των οποίων διαπιστούται η μη καταβολή υπ' αυτού της οφειλομένης και δυνατής εις τον ίδιον προσοχής προς λήψιν των επιβαλλομένων μέτρων διά την αποτροπήν του επελθόντος αποτελέσματος και η δυνατότης του να προϊδη τούτο και τέλος παρέθεσε και τους νομικούς λόγους ων ένεκα ήχθη εις την ανωτέρω κρίσιν του. Επομένως αφ' ενός μεν ορθώς ηρμήνευσε και εφήρμοσε τας διαληφθείσας ουσιαστικάς ποινικάς διατάξεις, τας οποίας ουδέ εκ πλαγίου παρεβίασε, καθισταμένου εφικτού του ελέγχου υπό του Αρείου Πάγου της ορθής υπαγωγής εις αυτάς των πραγματικών περιστατικών, αφ' ετέρου δε διέλαβε την κατά τα ειρημένα άρθρα 117 του Συντάγματος και 139 Κ.Π.Δ. ειδικήν και εμπειριστατωμένην αιτιολογίαν και οι περι του εναντίου τρεις λόγοι αναιρέσεως ελέγχονται αβάσιμοι και απορριπτέοι.